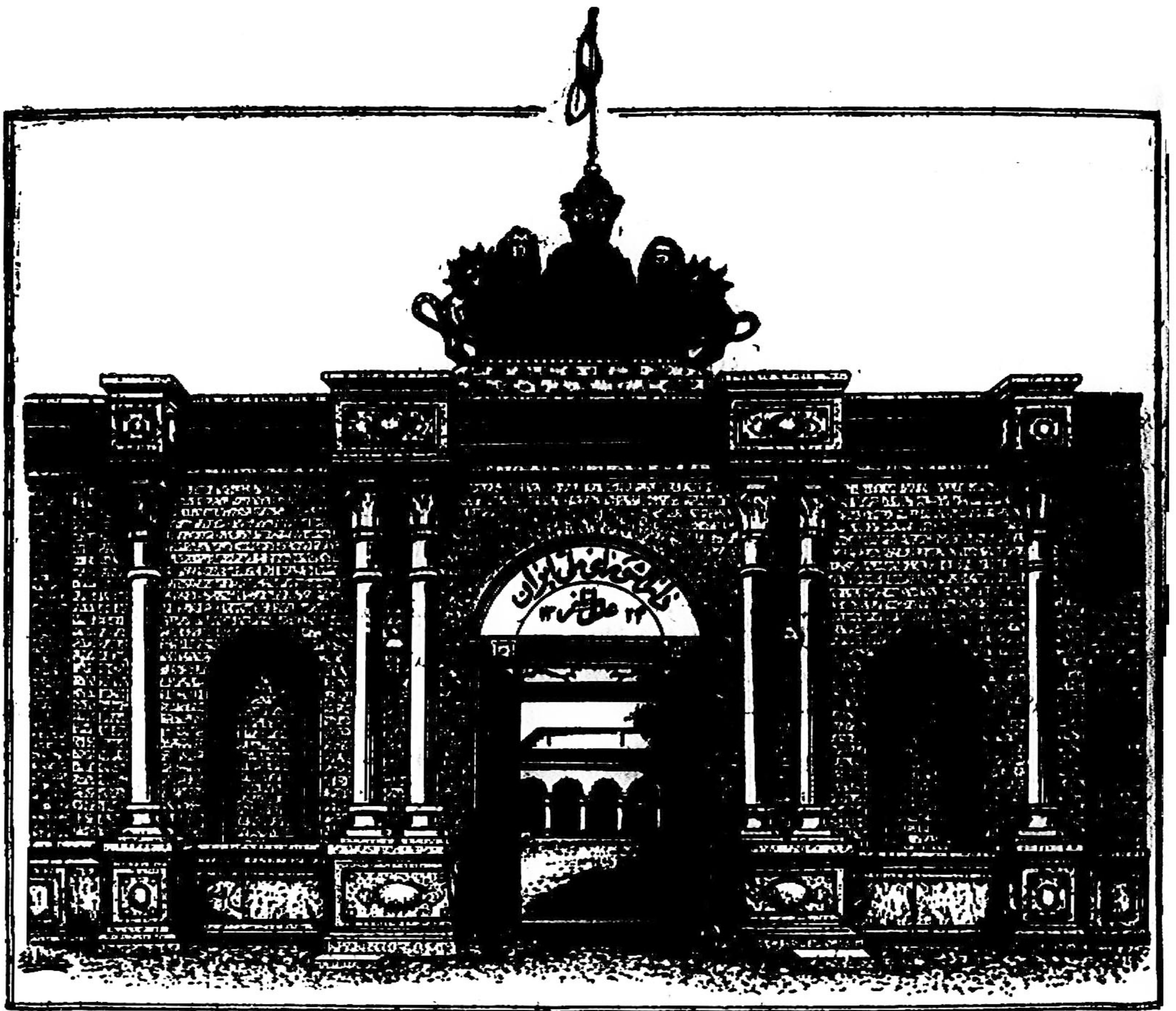

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۲۵۵</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۲۲۰</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه يكشنبه ۲۷ خرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۸ ذیحجه ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلبه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود مطبعة مجلس</p>	<p>قیمت اشتراك داخله ایران سالانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمت تک شماره يك فران</p>

فهرست مندرجات

	از صفحه	عنوان	
۴۶۲۱	۴۶۲۰	تصویب مرخصی آقایان محمد آخوند و حسین آقایان و احتشام زاده	۱
		قرائت خبر کمیسیون داخله راجع به نمایندگی کلدانی ها و مذاکره در اطراف آن و	۲
۴۶۲۵	۴۶۲۲	خروج آن از دستور	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يك شنبه ۲۷ خرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۸ ذیحجه ۱۳۴۶

جلسه ۲۵۵

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان: جمشیدی - آیه الله زاده خراسانی - دکتر
 طاهری - نگهبان - ضیاء - میر ممتاز - حیدری مگری
 میرزا محمد نقی طباطبائی - امیر نیمور کلالی - محمدنقی

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل
 از ظهر بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (و صورت مجلس روز پنجشنبه ۲۴
 خرداد ماه را آقای دولت شاهی قرائت نمودند)

خان اسعد - اسکندر خان مقدم - نوبخت - انسر - آقا زاده سبزواری - آشتیانی - ثقة الاسلامی - جهان شاهی - لبقوان - اسکندری - ملک آرائی - سلطان محمدخان عامری - میرزا عبدالحسین کرمانی - ابراهیمی - مولوی -

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: عراقی - اسدی - ذوالقدر - اعظمی - باستانی - قوام شیرازی - مهدوی - عباس میرزا - حاج حسن آقا ملک - محمد ولی میرزا - فرشی - عدل - میرزا حسن خان وثوق - حاج غلامحسین ملک - تقی زاده -

در آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: زوار - نجومی - فرمند - افخمی - معتضد استرآبادی -

در آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: جلائی - شریعت زاده - دکتر مصدق رئیس - آقای رفیع

رفیع - در جزو غائبین بی اجازه شنیدم آقای عراقی را نوشته بودند واقعه که برای ایشان رخ داده بود همه آقایان میدالستند و بالاخره وقوع این واقعه خودش اجازه بوده است

رئیس - آقای باستانی

باستانی - بنده هم استعجازه کرده بودم لکن غائب بی اجازه نوشته شده است

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده راجع بصورت مجلس دو نظر داشتم بگو اینکه نوشته شده بنده ماده الحاقیه پیشنهاد کرده بودم بنده ماده الحاقیه پیشنهاد نکرده ام يك پیشنهادی دایر باصلاح ماده الحاقیه پیشنهاد کردم . یکی هم بنده را در آمده بی اجازه نوشته بودند در صورتیکه بنده استعجازه کرده بودم

رئیس - قسمت اول اصلاح میشود قسمت دوم هم مربوط به کمیسیون است دیگر صورت مجلس اعتراضی

ندارد ؟

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس با این اصلاح تصویب شد . خبر کمیسیون عرایض قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

نماینده محترم آقای محمد آخوند برای لزوم حرکت خود بصحرای زراکه از دهم تیر الی ۲۳ مرداد که چهل و سه روز باشد اجازه مرخصی تقاضا نموده کمیسیون با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آرا تقدیم مجلس مقدس می نماید

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده همچو ملتفت شدم که این مدتی را که قرار داده اند يك روز ایشان طلبکار میشوند بعد از ختم مجلس خوبست دقت بکنند اگر اینطور است اصلاح بکنند که اقلاطبکار نشود

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده نظر باینکه مجلس رو به خانه است اگر بنا باشد چند نفر دیگر از آقایان تشریف ببرند و مجلس اجازه بدهد ممکن است مجلس از اکثریت بیفتند و اگر هم اکثریت باشد عده که در مرکز هستند شاید چند نفر غیبت کنند و بواسطه ضرورت یا بعضی پیش آمدها غیبت کنند آنوقت مجلس بحال تعطیل خواهد افتاد و بعضی کارها در آخر مجلس باید بگذرد آن کارها هم خواهد ماند مجلس هم از اکثریت می افتد بنده باین ملاحظه عقیده ندارم که هیچ اجازه داده شود

مخبر - نماینده محترم را به نابلوتی که در جلو چشم ایشان است متوجه میکنم عده حاضر در مرکز نود و چهار نفر و ۶۴ نفر برای مذاکره و هفتاد و دو نفر برای اخذ رأی و آقای محمد آخوند هم در این دوره هیچ استفاده نکرده اند

مگر وقتی که مجلس تعطیل بوده که همه استفاده کرده اند بعلاوه يك پيش آمدهائی برای ایشان شده است که مجبورند آنجا باشند کمیسیون این مطالب را مطالعه کرده و پس از آن تقاضای ایشان را قبول کرده و مرخصی ایشان را لازم دانست

رئیس - رأی میگیریم به مرخصی آقای محمد آخوند آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر

(بشرح ذیل قرائت شد)

نماینده محترم آقای احتشام زاده از تاریخ دهم خرداد ماه الی ۱۸ تقاضای مرخصی نموده کمیسیون با مرخصی ایشان موافق و اینک خبر آرا تقدیم مینماید

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چون میدانم آری ندارد عرضی ندارم رئیس - رأی میگیریم به این خبر آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد

(خبر دیگر بشرح ذیل خوانده شد)

نماینده محترم آقای حسین آقایان از تاریخ ۱۴ فروردین الی دهم اردی هشت تقاضای مرخصی نموده کمیسیون هم با تقاضای ایشان موافق خبر آرا تقدیم مجلس مینماید

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض میشود این مرخصی گذشته است . گذشته ها را بنده اصلا عقیده ندارم آقایان اجازه بخواهند و يك حقوقی بگیرند باین ملاحظه بنده با این اجازه هائی که بعد از گذشتن است مخالفم زیرا نتیجه بحال مجلس ندارد و يك ضرری هم بحال ملت ندارد

باین جهت بنده مخالفم . مخبر - آقای فیروز آبادی چیز غریبی میفرمایند . فرمودند حق ندارند اجازه بگیرند چرا ؟ . . . فیروز آبادی - خوب کار نمی کنند حق ندارند حقوق بگیرند .

مخبر - آقا يك نظامنامه در اینجا هست و يك ملاحظاتی است مطابق نظامنامه باید عذر موجه داشته باشند ایشان هم ناخوش بوده اند نمیتوانستند بیایند مطابق تصدیقیکه دکتر علائی داده اند ایشان مریض بوده اند رئیس - رأی میگیریم باین خبر آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

معاون وزارت داخله - لایحه ایست از طرف دولت تهیه شده است برای جبران کسر حقوق والی آذربایجان رئیس - چند فقره پیشنهاد راجع بدستور رسیده است .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای ملک مدنی

پیشنهاد مینماید خبر کمیسیون فوائد عامه راجع به لایحه چراغ برق جزء دستور شود پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میدم بعد از لایحه امتداد راه آهن بین عبادان و محمره لایحه سد رودخانه نیشابور مطرح شود رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم کمیسیون خبر شورش نانی این لایحه را داده است يك لایحه مفیدی هم هست اغلب آقایان هم موافقت دارند باین جهت بنده پیشنهاد کردم مطرح شود چون وقت زیادی هم ندارد و لایحه مفیدی است باید از مجلس بگذرد

رئیس - مخالفی دارد ؟ آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اساسا با چراغ برق مخالف نیستم و آرزوم این است که انشاء الله مملکت همه چیزش خوب

باشد اما چیزی که هست با امتیاز و اختصاص آن مخالف هستم چون مخالف هستم اصلاح عقیده ندارم جزء دستور شود رئیس - حالا موقعش نیست اگر مخالفید وقتی که مطرح شد بفرمائید رای میگیریم به پیشنهاد آقای ملک مدنی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد این خبر بتصویب کمیسیون جدید رسیده است

آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - همین است که مقام ریاست فرمودند در کمیسیون جدید تصویب نشده است پس خوب است اجازه بفرمائید آن چیزی که بنده پیشنهاد کردم که لایحه اش هم حاضر است سد رود خانه نیشابور که همه موافقت و در این کمیسیون هم گذشته است مطرح شود این لایحه باشد تا عصری در کمیسیون نگاه کنیم و تجدید نظر کنیم

رئیس - آنهم مراجعه شده است بدو کمیسیون فواید عامه و قوانین مالیه از کمیسیون قوانین مالیه خبرش رسیده است پیشنهاد آقای دادگر (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم لایحه وکیل کلدانی ها مطرح شود رئیس - مخالفی ندارد؟

کازرونی - اجازه می فرمائید

رئیس - اگر مخالفید بگذارید توضیح بدهند بعد بفرمائید آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که اگر تمام کارهای لازم و مفید در پیش باشد این قضیه به هیچیک از آنها تصادم ندارد بعقیده بنده این يك قضیه کوچکی است که بالاخره نفع آن عاید يك جماعتی است که باسقی از منافع این مملکت ذی سهم باشند که باین مملکت تعلق داشته باشند و بالاخره يك وسائلی در دستشان باشد بنظر بنده این يك کاری است لازم و خیلی هم وقت لازم ندارد رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده اصولاً مخالف نیستم لکن گمان میکنم مدت اعطای این حق برای دوره آتی گذشته باشد . . . بعضی از نمایندگان - (بطور همهمه) چرا؟

کازرونی - حالا دلیلش را هم عرض میکنم بکفدری اجازه بفرمائید . نظیر این قضیه در دوره چهارم اتفاق افتاد . در این موضوع هم خیلی مذاکره شد که در موقعی که این قضیه در جریان است یعنی انتخابات اگر بخواهند يك حق فوق العاده بدهند مورد ندارد و این مسئله خیلی هم طول کشید . حالا این بسته بنظر حضرت رئیس است . اگر چنانچه موقعیتش مقتضی باشد بنده هم البته موافقم و حرفی ندارم

(دو فقره خبر از کمیسیون داخله قدیم و جدید بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب میکند که کلدانیان و آشوریان اتباع ایران يك نفر نماینده برای عضویت مجلس شورای ملی مطابق مقررات قانون انتخابات تعیین نمایند

کمیسیون داخله خبر کمیسیون داخله سابق را درباب حق انتخاب بکنفر نماینده برای کلدانیان ایران مطرح نموده پس از مذاکره در اطراف وضعیت کلدانیان و لزوم تصدیق این حق برای آنها خبر سابق را تأیید و تقاضای تصویب آنرا مینماید

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این شرحی را که بنده عرض میکنم گمان میکنم نمایندگان مازندران و کرمان و فارس و خوزستان و کردستان تماماً شریک این مظلومیت هستند در دوره دوم دست دو حزب در این جا غلبه پیدا کرده بود يك حزب مرکز که ملیون طهران بودند و یکی هم جمعیت آذربایجان که آمدند و نشستند مثل اینکه وکالت باید منحصراً به آذربایجان و طهران باشد مابین خودشان قسمت کردند برای مرکز هفده نفر برای آذربایجان بیست و دونفر به مابقی چیزی ندادند مثلاً برای کرمان و بلوچستان هفت نفر وکیل دادند

مازندران که از گلوگاه که اول مازندران است شروع میشود و به رمک که آخرش باشد ختم میشود این ایالت به این معظمی را پنج تا وکیل دادند ، اما آمدند برای آذربایجان بیست و دو وکیل قرار گذاشتند برای اصفهان پنج نفر وکیل قرار دادند خوزستان با آن وسعت را چهار تا وکیل دادند کرمانشاهان بآن بزرگی را چهار وکیل قرار دادند آنوقت هفده نفر وکیل برای طهران و بیست و دو نفر وکیل برای آذربایجان قرار گذاشتند حالا بنده در آن قسمت عرضی ندارم برای اینکه ما می گفتیم که طهران مرکز است آذربایجان هم دست راست است ولی دست چپ را هم باید نگاهداشت اعضاء دیگر هم باید حق داشته باشند ولی آنها بکلی آمدند و حق اینها را از بین بردند آن مسئله که میگفتیم آذربایجان و مرکز برای مشروطیت زحمت کشیدند صحیح است ولی چون زحمت کشیده اند همه باید برای آنها باشد ؟ دیگران زحمت نکشیدند ؟ بنده نمیخواهم حالا تاریخ انقلاب را بیان کنم

طباطبائی دیبا - آزادی را آذربایجانیها گرفتند

آقا سید یعقوب - من شرح انقلاب را نمیخواهم بیان کنم اگر زحمت اصفهان و گیلان نبود آنوقت معلوم میشد نمیخواهم بیان کنم نوزده هزار نا قشون داشتند و از شهر تبریز بیرون نیامدند

(همهمه نمایندگان - زنك رئیس)

طباطبائی دیبا - خیر این طور نیست آنها یکسال در مقابل استبداد جنگ کردند

آقا سید یعقوب - من نمیخواهم این چیزها را بیان کنم بنده و شما همه یکی هستیم در این جا نظر بنده این است حالا که آمدند در دوره دوم این کار را کردند و این بی عدالتی واقع شد که يك کرمان ، يك ایالت باین بزرگی هفت نفر وکیل داشته باشد یا بلوچستان اصفهان پنج وکیل داشته باشد مازندران پنج وکیل داشته باشد فارس به این مهمی سیزده وکیل در این موقع رفع این بی عدالتی را بکنید برای آذربایجان بیست و دونفر

وکیل قرار گذاشته اند و این بکنفر وکیل کلدانیها هم به آنجا اضافه میشود پس فریاد است که آنها در تمام قضایا اکثریت دارند و هیچ کاری را نمیتوانیم از پیش ببریم . . .

(همهمه نمایندگان - صدای زنك رئیس)

آقا سید یعقوب - اجازه بفرمائید . بنده این جا بزرگ شده ام سیاست را خوب میفهمم . . .

کی استوان - چه سیاستی را میفهمی ؟ آذربایجان باین مملکت خدمت کرده است .

زوار - از برکت خدمت آذربایجان است که تو این جا حرف میزنی .

مدرس - آقای آقا سید یعقوب چرا سر بی صاحب میزاشی ، کو آزادی ؟

آقا سید یعقوب - عرض میکنم اگر بنا باشد که حقوق تمام ایرانیها تعدیل بشود باید حقوق تمام اهالی ایالات و ولایات را هم تعدیل کنیم . بنده قبول دارم برای آذربایجان بیست و دو نفر باشد برای مرکز هفده نفر و مخالفی ندارم ولی برای فارس و خراسان و کرمان که ایالت است و برای ولایات درجه اول مثل مازندران و کرمانشاه و خوزستان هم بردارید پیشنهاد کنید بنده نظر دارم که صد و بیست نفر وکیل برای ایران کم است و اگر بخواهید زیاد کنید - موافقم ولی باید بنحو عدالت و مساوات نگاه کنیم .

آذربایجان بقدر خودش برده است ، مرکز هم بقدر خودش برده است . برای جاهای دیگر که کم دارند در این جا بردارید پیشنهاد کنید بنده هم کاملاً موافقم . بنده نه اینکه بخواهم يك ایرادی نسبت به آذربایجان بگیرم و با اینکه منصفی نسبت به يك ایالت یا ولایتی بخواهم قائل شوم ، بنده مظلومیت جاهای دیگر را عرض میکنم بنده منظورم این است حالا که يك وکیل به این عنوان برای آذربایجان زیاد میشود و بیست و سه تا میشود برای سایر جاها هم پیشنهاد کنید و زیاد کنید برای کرمان و استرآباد و مازندران به این بزرگی هم زیاد کنید بنده

مقصود مظلومیت جاهای دیگر است و تا وقتی که وکلای آنها را زیاد نکرده اید بنده مخالفم که به یک جا یک وکیل زیادی بدهیم و جاهای دیگر حقتشان ادا نشده باشد تمام ایران را ملاحظه فرمائید و بیک ترتیب اضافه کنید بی بی و بین الله در دوره چهارم نسبت به همه جا عدالت نشد و یک ترتیبی در این قانون انتخابات داده شد که غالب جاهای حقوق خودشان محروم ماندند بنده میگویم که نسبت به عدد افراد بیاید وکیل معین کنید صد هزار نفر یک وکیل بدهد؟ بدهد اصفهان چه قدر جمعیت دارد هر صد هزار نفر یک وکیل بدهد فارس چه قدر جمعیت دارد به نسبت خودش وکیل بدهد خراسان همینطور باز بنده یک قدری تنزل میکنم و میگویم صد هزار نفر باشد پنجاه هزار نفر قرار دهید و هر پنجاه هزار نفر یک وکیل بدهد مرکز را هم میگویند استندنا کنیم خیلی خوب ولی جاهای دیگر را بعد از افرادی که هست نسبت به آن افراد باید وکیل بدهد والا یک جائی نیست و سه نفر وکیل بدهد و یک جائی هفت تا وکیل بدهد آنوقت چگونه ما می توانیم قانون دموکراسی و عدالت را بسط بدهیم اگر آقای داد تر پیشنهاد می کنند که برای جاهای دیگر هم زیاد کنند بنده موافقت میکنم والا اگر منحصر در این جا باشد که یک نفر اضافه کنند بنده این اعتراض را دارم و این هم ادله ام بود که عرض کردم.

احتشام زاده مخبر کمیسیون داخله -- بنده قبل از اینکه فرمایشات نماینده محترم را جواب عرض کنم و داخل در اصل موضوع بشوم خدمتشان عرض میکنم که از آقای آقا سید بعقوب که خودشان پیشقدم آزادی بودند هیچ مناسب نبود نسبت با بالائی که برای آزادی ایران زحمت کشیده اند یک فرمایشی بفرمایند که بعضی ها تصور کنند مقصودشان تعرض بوده است در صورتیکه بنده قطع دارم مقصود ایشان این نبوده است البته ایشان زحمت و فداکاریهایی را که ایالات ایران در راه آزادی کشیده اند همیشه در نظر دارند و ما هم همیشه باید قدر دانی کنیم و

البته آزادی ایران یک امری نبوده است که مخصوص بیک نقطه ایران باشد تمام اهالی ایران برای گرفتن این حق زحمت کشیده اند و حق دارند منتهی بعضی ها جلوز بودند بعضی ها دورتر بوده اند با وسیله نداشته اند که بیشتر برای احقاق حق خودشان عمل کنند. در هر صورت بنده تصور نمی کنم که نماینده محترم مقصودشان تعرض بوده است ولی در اصل موضوع که راجع بنمایند کلدانیان باشد بنده خاطر محترم آقا را تذکر میدهم که وضعیت کلدانیان یک وضعیت خاصی است که قابل مقایسه با سایر نقاط نیست اولاً این نماینده برای محل نیست برای یک جمعیتی است که از حیث زبان و مذهب با سایر ملل متنوعه ایران تباین و اختلاف دارند بعلاوه ما نخواستیم بگوئیم سایر نقاطی که وکیل کم دارند محروم از این حق میباشند زیرا وکیل آنها زیاد تر بشود البته خیلی از نقاط ایران هست همانطوری که فرمودید مثل اصفهان - کرمان و بلوچستان مازندران - استرآباد که وکیلشان کم است و حقیقتاً به تناسب و موقعیتشان عدده نمایندگانشان غیر کافی است این قضیه یک قضیه نیست که بی سابقه باشد چندین مرتبه این مسئله در مجلس شورای ملی مطرح شد و برای یک اشکالی که در کار بود این قضیه همینطور مسکوت ماند و امیدواریم آن اشکال هم رفع شود و در اولین موقع امکان این حق بولایاتی که وکیل کم دارند داده شود.

کازرونی - آن اشکال چه بود؟

احتشام زاده - آن اشکال این بود که چون هنوز بطور قطع جمعیت مملکت ایران معین نشده و از روی حد سیات و تقریبات و تخمین نمیشود جمعیت را معین کرد و به تناسب آن برای ایالات نماینده تعیین نمود شاید زیادتر باشد شاید کمتر باشد ولی وقتی که احصائیه صحیح دست آمد آنوقت از روی عدد و رقم صحیح میشود گفت که فرضاً اصفهان فلانقدر جمعیت دارد و بهر صد هزار نفر یا پنجاه هزار نفر یک نفر نماینده باید داد و باین انتظار دولت خیال دارد پس از اینکه صورت جمعیت تحقیقی ولایات و ایالات ایران معین شد آنوقت بیایند و به نسبت جمعیت

برای تمام نقاط ایران نماینده تعیین کنند و تجدیدنظری در جدول انتخابات از طرف مجلس شورای ملی بشود و حق ولایات را بدهند و البته امروز اگر چنانچه مابینیم و حق کلدانیها را رأی بدهیم بهشان بدهند این هیچ دلیل نیست که اصفهان حق ندارد البته اصفهان هم حق دارد و وقتی که جمعیت مشخص شد حق آنها را هم می دهند همینطور کرمان و بلوچستان و استرآباد و سایر نقاط و البته آقا برای اینکه حق دیگری را وصول کنند نباید مخالفت کنند باینکه بگذریم دیگری بحق خودشان زنند. اول هم عرض کردم وضعیت کلدانیان یک شکل خاصی است که قابل مقایسه نیست با سایرین تمام ملل متنوعه ما قائل شدیم که یک نماینده مخصوص داشته باشند ولی کلدانیها که یک جمعیتی هستند ایرانی ولی زبانشان و مذهبشان فرق دارد با ارامنه عدده جمعیتشان هم شاید از ارامنه آذربایجان بیشتر یا مساوی باشد و هنوز نماینده در مجلس شورای ملی ندارند و این قضیه هم چندین مرتبه سابقه داشته است دولت هم چندین مرتبه این لایحه را آورده است و کمیسیونهای مختلفه چندین مرتبه رسیدگی کرده اند منتهی بواسطه نبودن فرصت این حق تصویب نشده است حالا در این موقع که فرصت پیش آمده است و بر حسب پیشنهاد نماینده محترم آقای دادگر این قضیه مطرح شده است بنده خیال میکنم با این موضوع که حقیقتاً همه آقایان نمایندگان هم علاقه دارند که این جمعیت نماینده مخصوصی داشته باشند ایشان هم خوب است موافقت بفرمایند که وکیل آنها هم در مجلس باشد و با آقایان محترم در دوره دیگر این این جا کار کنند

آقا سید بعقوب -- دوره دیگر که حق ندارد بکماه بیشتر یا خرد دوره نمائند است

رئیس -- پیشنهاد آقای اعتبار قرائت میشود (این قسم قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که این لایحه از دستور امروز خارج شود.

اعتبار -- قضیه نماینده کلدانیان و قضیه اصلاح جدول انتخابات و تعیین عدد نمایندگان و کسر و نقصان نمایندگان ولایات، یک قضیه است که سابقه دارد و در دوره پنجم هم بنده خوب در نظر دارم که آقای بهار که مخبر کمیسیون انتخابات بودند یک پیشنهادی کردند و یک صورتی هم دادند اگر آقایان بخواهند آن صورت را تصویب کنند یا مطالعه کنند ممکن است این لایحه را از دستور امروز خارج کنند تا بروم در خارج رفع این اشکالات را بکنیم و مطالب را حل کنیم بعد بروم در مجلس که این صحبتها و این مخالفتها نشود و الا موضوع اینکه کجا کم دارد و کجا زیاد دارد امروز در سر این لایحه هیچ موضوع ندارد. در هر صورت حالا که آقایان این نظرها را دارند بنده پیشنهاد کردم از دستور خارج شود بروم در خارج قضیه را حل کنیم رئیس - آقای روحی

روحی - بنده با فرمایش آقا مخالفم. یک اقلیتی در مملکت هست که حق دارد مثل سایر اتباع ایران در جریانات دخالت کند. ما هم که وکیل کرمان هستیم میخواهیم صحبت کنیم که یک جائی که سید فرسنگ طول دارد و دو میلیون و نیم جمعیت چرا باید هفت نفر وکیل داشته باشد بالاخره در اواخر باید موافق و مخالف صحبت کنند آقای اعتبار انقدر متوقعند که یک کله هم صحبت نشود و به نماینده آشورها و کلدانیها رای داده شود بگذارید آقا موافق و مخالف یکی بعد از دیگری حرف زنند و اگر امروز هم تمام نشد روز دیگر در این باب مذاکره میشود و بالاخره باید یک روزی حقوق اتباع داخله معلوم شود بنده با خروج از دستور مخالفم بعلاوه انصاف نیست که یک اقلیتی از حق خودشان محروم بمانند.

رئیس - رأی گرفته میشود به خروج این لایحه از دستور آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس -- اکثریت است پیشنهاد آقای رفیع

(بشرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم لایحه جنگل خبر کمیسیون فواید عامه مطرح شود

رئیس -- آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع -- آقایان اطلاع دارند که از دوره پنجم و ششم در باب تصویب نامه که در باره جنگل صادر شده بود و بالاخره ما مجبور شدیم از مجلس تقاضا کردیم که آن تصویب نامه ملغی شود بر حسب همان تصویب نامه اوضاع جنگلی مازندران و گیلان مختل ماند بالاخره مالکیت مردم باید محرز شود بالاخره يك پیشنهادی شد و وزارت فواید عامه يك لایحه تنظیم کرده و آن لایحه به کمیسیون فواید عامه آمد و بنظر آقایان هم رسید و خبری هم تنظیم شده و آمده است به مجلس شورای ملی اخیراً هم تلگرافات متعددی رسیده است و استدعا کرده اند که تکلیف آنها معلوم شود زیرا همانطور که بریدن اشجار ممنوع است همینطور هم اگر نبرند خیلی اشجار بی مصرف میشود و باید در يك فصل معینی بریده شود و البته باید تحت يك تنظیماتی باشد و آقایان مخالفین با این منظور هم بالاخره در موقعیکه طرح میشود با دادن پیشنهادها میتوانند نظریات خودشانرا به عرض مجلس برسانند این است که بنده استدعا کردم اگر آقایان موافقت فرمایند جزء دستور شود و هر کدام از آقایان نظریاتی دارند فرمایند.

رئیس -- آقای شریعت زاده

شریعت زاده -- بنده موافقم

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- عرض کنم قضیه جنگلها چون تماس هم دارد با بعضی از سیاست های دیگر مثل يك معبائی شده است. اگر خاطر آقایان باشد در موضوع همین جنگل

(یکساعت قبل از ظهر مجلس ختم شد)

ها بار سال يك اقداماتی شد که جلوگیری شدید شد و در نتیجه آن جلوگیری و در نتیجه آن اقدامات يك لایحه وزارت فواید عامه به مجلس آورده است و آن لایحه را هیچ يك از ما مطالعه نکرده ایم که به بینیم آن نظریات درش مندرج هست یا نه این است که بنده استدعا می کنم جزء دستور جلسه آتی یا جلسه بعد گذارده شود که مطالعه بکنیم و با فکر وارد قضیه بشویم.

رفیع -- اجازه میفرمائید؟

رئیس -- چون عده کافی نیست بفرمائید

رفیع -- عرض کنم اگر آقای دشتی به عرایض بنده توجه فرموده بودند این فرمایش را نمیفرمودند. عرض کردم مردم میخواهند به بینند تکلیفشان چیست و دولت چه میخواهد بکند. سابق چه کرده اند ربطی به مردم ندارد بعلاوه این لایحه دو شوری است هر نظری که آقایان دارند میفرمایند پیشنهاد هم میدهند میرود به کمیسیون و در کمیسیون در اطرافش مذاکره میشود عرض میکنم امروز هم تمام شود ماده اولش تمام میشود ممکن است بقیه اش بعد مطرح شود و چون شور اول است و آقایان ممکن است تا موقع شور دوم مطالعات لازمه را بفرمایند حالا موافقت بفرمایند جزء دستور شود که مردم بدانند فکری برای آسودگی آنها میشود

مدرس -- آقایان تقاضا کردند تنفس شود

رئیس -- برای رفع خستگی تنفس داده میشود

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله

نیم ساعت مجدداً جلسه تشکیل گردید)

رئیس (پس از مدتی تامل) تنفس ثانوی هم باید

داده شود چون عده کافی نیست

بعضی از نمایندگان -- ختم جلسه

رئیس -- جلسه ختم میشود